

117

U S T A W A

z dnia 9 marca 1949 r.

o pracowniczych ogrodach działkowych.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

Art. 1. 1. Pracowniczym ogrodem działkowym jest obszar ziemi uprawnej, podzielony na działki, ogrodzony, wyposażony w urządzenia niezbędne do uprawy działek oraz urządzenia społeczne i sanitarne, przeznaczone do użytku, określonego w ust. 2.

2. Celem pracowniczego ogrodu działkowego jest stworzenie ludziom pracy i ich rodzinom możliwości wykorzystania wolnego czasu z pożytkiem dla zdrowia oraz poprawa ich sytuacji gospodarczej drogą uzyskania ziemioplodów na potrzeby własnego gospodarstwa domowego.

3. Pracownicze ogrody działkowe mogą być użytkowane przez pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub stosunku służbowego, osoby pobierające z tytułu takiego stosunku bądź innego szczególnego tytułu zaopatrzenie z ubezpieczenia społecznego, z funduszy Skarbu Państwa bądź z innych funduszy publicznych oraz przez osoby korzystające ze świadczeń społecznych.

4. Pracowniczy ogród działkowy jest urządzeniem użyteczności publicznej.

II. ZAKŁADANIE I PROWADZENIE
PRACOWNICZYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH.

Art. 2. 1. Zarząd pracowniczymi ogrodami działkowymi należy do Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisji Centralnej Związków Zawodowych) na zasadach wyłączności.

2. Do zakresu działania Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisji Centralnej Związków Zawodowych) w szczególności należy:

- a) współdziałanie w planowaniu i czuwaniu nad akcją zakładania pracowniczych ogrodów działkowych i ich prawidłowym utrzymywaniu,
- b) ustalanie warunków użytkowania działek oraz zasad ich przydziału.

3. Sposób wykonywania tych zadań określa szczegółowe regulaminy, wydane przez Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisję Centralną Związków Zawodowych) w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

4. Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisja Centralna Związków Zawodowych) może przekazać wykonanie czynności, określonych w niniejszym artykule, związkom zawodowym bądź innym instytucjom przez siebie powołanym.

Art. 3. W zarządzaniu pracowniczym ogrodem działkowym biorą udział przedstawiciele użytkowników działek na zasadach, określonych regulaminem Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisji Centralnej Związków Zawodowych).

Art. 4. Pracownicze ogrody działkowe tworzy się w każdym osiedlu, w którym co najmniej 20% ludności mieszka w domach zbiorowych, pozbawionych ogrodów. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przewidziane będą na ten cel odpowiednie obszary.

Art. 5. 1. Obowiązek zakładania ogrodów działkowych ciąży na gminach.

2. Zakłady pracy, zatrudniające więcej niż 200 osób, obowiązane są w warunkach, określonych w art. 6, zakładać i utrzymywać ogrody działkowe stałe dla swoich pracowników i ich rodzin.

3. Gminy i zakłady pracy obowiązane są zaopatrzyć ogrody działkowe stałe w ogrodzenie, wodę i odpowied-

nie urządzenia techniczne, sanitarne i społeczne oraz utrzymywać te urządzenia w stanie zdatnym do użytku.

Art. 6. 1. Instytucje, obowiązane do zakładania i utrzymywania pracowniczych ogrodów działkowych, zamieszczają na ten cel odpowiednie sumy w swoich budżetach. Wydatkowanie tych sum następuje w sposób, określony przez Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisję Centralną Związków Zawodowych).

2. Po zasięgnięciu opinii Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisji Centralnej Związków Zawodowych) co do potrzeb akcji ogrodów działkowych będą przewidziane corocznie odpowiednie kredyty w budżetach zainteresowanych ministerstw na zakładanie pracowniczych ogrodów działkowych.

Art. 7. 1. W braku prawomocnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obszary pod ogrody działkowe wyznacza zarząd miejski na podstawie uchwały miejskiej rady narodowej, a zarząd gminny — na podstawie uchwały powiatowej rady narodowej.

2. Uchwały o zakładaniu pracowniczych ogrodów działkowych na polach górniczych zapadają po uzyskaniu zgody właściwej władzy górniczej.

3. Gminie służy prawo nabycia odpowiednich terenów w drodze wyłączenia.

Art. 8. Pracowniczy ogród działkowy powinien obejmować co najmniej 40 działek, każda o obszarze od 100 do 500 m².

Art. 9. Pracownicze ogrody działkowe powinny być tak położone, aby odległość ich od siedzib pracowników, dla których są przeznaczone, nie powodowała zbytnej straty czasu dla użytkowników.

Art. 10. 1. Na przeznaczonych dla innych potrzeb obszarach, które mogą być użytkowane do celów, przewidzianych w niniejszej ustawie, przez okres nie krótszy, niż trzy lata, tworzy się czasowe ogrody działkowe.

2. Czasowy ogród działkowy powinien obejmować co najmniej 20 działek o obszarze nie większym, niż 1500 m² każda.

3. Przepisy, dotyczące prowadzenia i zakładania pracowniczych ogrodów działkowych, odnoszą się do czasowych ogrodów działkowych. Urządzenia czasowych ogrodów działkowych mogą nosić charakter prowizoryczny.

Art. 11. Likwidacja lub przeniesienie pracowniczego ogrodu działkowego wymaga zgody Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisji Centralnej Związków Zawodowych) lub upoważnionych jej organów terenowych. Instytucja likwidująca lub przenosząca pracowniczy ogród działkowy obowiązana jest pokryć użytkownikom szkody i straty poniesione przez nich.

III. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE.

Art. 12. 1. Ogrody działkowe, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, przechodzą w zarząd i bezpłatne użytkowanie Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisji Centralnej Związków Zawodowych).

2. Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisja Centralna Związków Zawodowych) nie przejmie zobowiązań dotychczasowych dzierżawców z tytułu dzierżawionych przez nich ogrodów działkowych.

3. Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisja Centralna Związków Zawodowych) nie jest obowiązane do uiszczania żadnych opłat instytucjom, zakładającym ogrody działkowe.

Art. 13. Stowarzyszenia, prowadzące ogrody działkowe, ulegają likwidacji. Likwidację przeprowadza Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisja Centralna Związków Zawodowych). Wszystkie agendy oraz cały majątek ruchomy i nieruchomy tych towarzystw przechodzi na Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych (Komisję Centralną Związków Zawodowych).

Art. 14. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ogrody działkowe, nie odpowiadające art. 8, będą utrzymane.

Art. 15. Użytkownicy działek, którzy nabyli prawo użytkowania na podstawie statutu i regulaminu Związku Towarzystw Ogrodów i Osiedli Działkowych, zachowują to prawo.

IV. PRZEPISY KOŃCOWE.

Art. 16. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą dekret z dnia 25 czerwca 1946 r. o ogrodach działkowych (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 208).

Art. 17. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Odbudowy, Administracji Publicznej, Pracy i Opieki Społecznej oraz innym ministrom, każdemu w jego zakresie działania.

Art. 18. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Odbudowy: *M. Kaczorowski*

Minister Administracji Publicznej: *Wł. Wolski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*